

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

De excommunic. contenta in c. 18. sess. 25. de regular. Concil. Trid.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

raliter monitione vernacula lingua conce-
pta per affixionem ad Valvas Clausuræ.

6 Et si Visitator, quia Moniales impedi-
re non cessant, cogatur ad declaratoriam
devenire, non debet illas excommunica-
tas declarare collectivè, v. g. dicendo-- de-
clarantur, & denunciantur excommunicate
Moniales Monasterii N. quia si ita declaret,
peccaret in textum c. romana de excom. in
6. ubi sic dicitur -- in Universitatem, vel
Collegium, proferri excommunicationis sen-
tentiam penitus prohibemus: volentes ani-
marum periculum vitare: quod exinde sequi
posset, cum nonnunquam contingeret inno-
xios hujusmodi sententia irretiri: sed in il-
los dumtaxat de Collegio, vel Universitate,
quos culpabiles esse constiterit promulgetur.
Ideoque illas tantum Moniales quas sibi
constiterit esse culpabiles nominatim de-
nunciare debet, ut citatus textus præ-
cipit, & præscribit: at si dubitat ratio-
nabiliter præter nominatim expressas,
adesse alias culpabiles, poterit addere in
declaratoria, & in Cedulone hanc clau-
sulam -- Nec non declarantur, & denun-
ciantur excommunicatæ omnes, & singulæ
aliæ Moniales quæ impedimentum, ut supra
Visitationi nostræ dederunt: vel ut ab aliis
daretur consensum, consilium, & auxilium
præstiterunt, & à Nobis monitæ illud re-
movere, revocare, & mandatis nostris pa-
rere noluerunt; Nam adhibita hac caute-
la, non contingit innocentes de Collegio
excommunicari, ut docet Sayr. de censur.
lib. 1. cap. 8. n. 18.

7 Quod si daretur casus, ut omnes Mo-
niales Monasterii visitandi, essent culpa-
biles, & hoc Visitatori juridicè constaret,
tunc posset fieri denunciatio excommuni-
cationis hoc modo -- declarantur, & de-
nunciantur excommunicatæ Abbatissa, De-
cane, & omnes aliæ Moniales Monasterii
N. quæ mandatis nostris, imò veriùs Apo-
stolicis rebellaverunt, ut tenent Sayr. de
censur. lib. 1. cap. 8. d. n. 18. in fin. & alii ab
eo allegati.

De excommunicat. contenta in cap. 18.
sess. 25. de regul. Concil. Trid.

EXCOMMUN. III.

SUMMARIUM.

- 1 Moniales, quæ dant suffragium scien-
ter, ut recipiatur Puella, quæ co-
actè suscipit habitum, excommunica-
tionem incurrunt.
- 2 Monialis, quæ auxilium, & favorem
præstitit receptioni Puellæ coactæ,
est ineligibilis ad officium Abbatis-
satus.
- 3 Monialis excommunicata denunciata,
potest communicare cum aliis Mo-
nialibus in necessariis ad communem
usum.
- 4 Monialis diffamata de auxilio, & coo-
peratione, pro receptione puellæ
invitæ, coactæ, potest privari ab
Episcopo ex informata conscientia,
voce activa, & passiva.

ADNOTATIONES.

SUB hac censura, de qua jam vidimus¹
suprà in tit. de excomm. ad form. 33.
comprehenduntur etiam Moniales: quia
non solum anathemati subjiciuntur hi,
qui cogunt Virgines, ad ingressum in
Religionem, vel retrahunt ab illa; sed
etiam alii, qui scienter consilium, auxi-
lium, aut favorem dederunt: ac illi, qui
scientes Virginem non spontè habitum
suscipere, vel professionem emittere con-
sentum, & auctoritatem interposuerunt,
& hoc propriè cadit in moniales, quæ
dant suffragium pro admissione, Tam-
bur. de jur. Abbatiss. disput. 3. quæst. 1.
num. 8. 9. & 10. Pelizar. de Monial. cap. 8.
quæst. 12. n. 20.

Ut autem de actionibus, per quas ta-
lis excommunicatio incurrit, Moniales
sint edoctæ, & de ea ignorantiam allega-
re non valeant, debet Ordinarius uti re-
medio, & cautela à me tradita, 10. 1. tit.
11. ad for. 7. Et si sibi judicialiter constet
aliquam ex Monialibus hanc excommu-
nica-

hicationem incurrisse, poterit illam ad exemplum denunciare Collegio Monialium, quia talis monialis est ineligibilis ad officium Abbatissatus ut dicit Passer. de elect. c. 40. n. 77. & per denunciationem non tollitur Superiorissæ libertas jubendi, nec aliis Monialibus, quin possint cum denunciata (preterquam in Divinis) communicare in necessariis pertinentibus ad communem usum Communitatis, Sayr. de censur. lib. 2. c. 14. num. 18. & 21. At si non juridicè de crimine, sed extrajudicialiter certitudine morali fama loquatur, tunc ex informata conscientia, & vigore facultatis Concilii, de qua supra in tit. de suspens. ad form. 6. eam à voce activa, & passiva suspendet, aliove modo omnino puniat: quia peccatum grave est.

De excommunic. contenta in c. ut periculosa ne cleric. vel monac. in 6.

EXCOMMUN. IV.

SUMMARIUM.

- 1 Referuntur verba c. ut periculosa, ne cleric. vel monac. in 6.
- 2 Omnes Religiosi, tam mares, quam feminae tenentur assidue deferre habitum Religionis.
- 3 Religiosus, vel Religiosa deponens habitum intra claustra, licet peccet, non tamen excommunicationem incurrit.
- 4 Religiosus, qui deponit habitum, ut ludat, fugiat, vel exeat à Claustro ad malum finem, vel illum occultat, an, & quando censuram textus incurrat, ostenditur.
- 5 Religiosus, qui habet indultum transseundi ad aliam Religionem, non potest transire ad laxiorem.
- 6 Superior Regularium, non potest concedere licentiam, ut Religiosus, habitum dimittat, vel occulte deferat.
- 7 Ordinarii locorum, non debent concedere licentiam Monialibus, ut recreationis gratia, habitum deponant professionis.

ADNOTATIONES.

IN hoc textu sic dicitur --- *Ut periculosa Religiosi evagandi materia subtrahatur distinctius inbibemus, ne de cætero aliquis quancumque Religionem tacite, vel expresse professus, in scholis, vel alibi temere habitum Religionis suæ dimittat, &c. Si quis autem horum temerarius violator extiterit, excommunicationis incurrat sententiam ipso facto.*

Sub hac textus dispositione, & censura, comprehenduntur omnes Religiosi, sive Viri, sive feminae, qui emiserunt tria vota substantialia in aliqua Religione approbata, ut inquit Passerin. de stat. hom. tom. 3. q. 189. art. 8. inspect. 3. n. 320. Religiosus enim professus, tenetur portare assidue habitum suæ professionis, & præsertim monialis, ut cavetur expresse in c. Sanctimonialis 24. dist. 23. & inc. vidua 20. q. 1. Don. prax. rer. reg. to. 1. p. 2. tr. 6. q. 5.

Ad hanc autem censuram incurrendam, non sufficit quælibet habitus dimissio, sed requiritur, quod sit temeraria, hoc est sine rationabili causa, & apta ad periculose vagandum extrà Claustra, ut ex relatis verbis textus percipitur, & advertit quoque Donat. loco mox citato qu. 6. & 9. Et hinc est, quod Religiosus, seu Religiosa, qui vel quæ habitum Religionis intrà Claustra dimittit, etiam sine rationabili causa, licet peccet, aut graviter, aut leviter, juxta facti circumstantias, non possit juxta statuta Ordinis puniri, non tamen excommunicationem incurrit, quia cessat periculum vagationis: Donat. loco cit. q. 9. Passerin. de stat. hom. tom. 3. d. qu. 189. d. art. 8. insp. 3. n. 323.

Excusatur ulterius Religiosus Vir ab incurfu hujus censuræ, si habitum dimittat ut saltet, aut ludat, vel ad majorem delectationem in malo ad breve tempus, item si dimittit habitum, ut fugiat & recurrat ad Superiorem, quando est gravatus injustè: non tamen excusaretur si dimitteret habitum religionis, & alium assumeret, ut posset occulte à Claustro egredi ad malum finem, etiamsi esset ad breve tempus, quia talis dimissio est apta ad pessime vagandum: vel si non dimitteret,